

Pospíšil, Ivo

Křižovatky kultury : Střední Evropa z pohledu lingvistiky a literární vědy

Opera Slavica. 2000, vol. 10, iss. 4, pp. 45-

ISSN 1211-7676

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/117540>

Access Date: 25. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

* ZPRÁVY – KRONIKA *

Křížovatky kultury: Střední Evropa z pohledu lingvistiky a literární vědy

Díky Rakouskému ústavu pro východní a jihovýchodní Evropu a jeho brněnské odbočce reprezentované dr. Janou Starek mohli se brněnští slavisté – lingvisté a literární vědci z Ústavu slavistiky a vídeňští slavisté (Institut für Slawistik) zabývat v rámci grantového projektu problematikou Střední Evropy, tématem, jehož aktuálnost se znovu obnovila v 80. letech právě v Rakousku. Kromě politologického a sociologického pozadí je to především celková kulturní situace a jazykové, lingvistické, literární a literárněvědné prolínání a prostupování, které zvláště v meziválečném období činilo ze Střední Evropy pozoruhodnou křížovatkou rozporných jevů a metodologií. Výzkumný tým se zabývá třemi oblastmi: jazykovou situací ve střední Evropě, středoevropským literárním procesem a Střední Evropou jako křížovatkou lingvistiky a literární vědy.

Tomuto bádání, jehož výstupem by měl být nejpozději roku 2002 vydaný syntetický svazek, byl věnován brněnský seminář, který se konal ve dnech 22.–23. června 2000. Pořádal jej Ústav slavistiky FF MU v Brně ve spolupráci s vídeňskými partnery spolu s Rakouským ústavem pro východní a jihovýchodní Evropu a jeho brněnskou odbočkou po záštitou děkana FF MU PhDr. Jana Pavlíka, který také pronesl zahajovací proslov o úloze Střední Evropy. Za Rakouský ústav promluvila vedoucí brněnské odbočky dr. Jana Starek.

Na počátku vystoupili brněnský řešitel projektu a rakouský partner prof. Juliane Besters-Dilger a další členové řešitelského týmu. Referenti se zabývali mimo jiné tématem Střední Evropy, jeho rozpětím a pozicí křížovatky, vlivem němčiny na polštinu a ukrajinštinu, historickou koexistencí češtiny a němčiny a jejími důsledky pro strukturu češtiny na ruštinu, slovanskými úředními jazyky v habsburské monarchii, inovačními procesy v lexiku současných západoslovanských jazyků, vídeňským dialektem v textech středoevropských modernistů (Machara, Cankara, Franka, Rittnera), lužickosrbským, českým a německým prvkem ve Střední Evropě, procesem internacionalizace v ruštině, jazykovou podobností ve Střední Evropě (němčina – čeština), „Středoevropankou“ Libuši Moníkovou a fenoménem východních Slovanů ve Střední Evropě.

Některé příspěvky budou publikovány podle možnosti v čas. Opera Slavica nebo ve sborníku X – Slavica Litteraria, které vycházejí na Ústavu slavistiky FF MU v Brně.

Ivo Pospíšil, řešitel projektu